

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona
50 fillér.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések megállapodás szerint számíttatnak.

Nyiltér díja soronként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

DR. PAULOVICS ISTVÁN

Az expedíciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők.

hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

KULTURA A VIDÉKEN.

Irta: DR. JÁSZI OSZKÁR.

Hogy újat alkotó *vidéki* kultúra Magyarországon nemcsak hogy nincsen, de hogy a vidék még a fővárosi kulturértékeket befogadni sem képes: nyilvánvaló, letagadhatatlan.

Tényleg az ország két részre oszlik: Budapestre és a vidékre s a két résznek szigorúan elválasztható szellemi és erkölcsi élete van. Ugyannyira, hogy azok a fehérbölök, akik a vidéken a főváros szokásai és élvezetei szerint szeretnék életüket berendezni, léptenyomon összeütközésbe jutnak környezetükkel s mint emberkerülő smokkok vagy „félbolondok“ ezeryni pletyka és tüszuras között élnek nem nagyon irigylésre méltó életüket.

Mert a kultúra igazi érverését nem a szolgálilag megismételt vagy iskolailag betanult ismerettömegen vagy erkölcsi itéleteken tapogatható ki, hanem ott, ahol szabadon nyilvánulhat meg az ember igazi természete: a napi élet szükségleteiben a társas érintkezés apróságaiiban, az életrend felépítésében és mindenekfelett a szórakozás és élvezet mikéntjében.

És egy egész sereg olyan kis német, olasz, francia, angol városkát ismerünk, melyekben kellemes kulturlevegő csapja meg az idegen arcát, úgyhogy az élet méreteinek kicsinységét némileg kárpótolja a nemzet egyetemes kulturájában való mély és benső osztozkodás. Egy egész sereg városka van, melyeknek jól gondozott utcái, szép parkjai vannak. Tiszta, kényelmes szálló, melyben nem használják ki az idegen nyelvbéli nehézségeit az árak felverésére. Mindenütt akad néhány művészeti emlék, mely távoli korok felelevenítésével és a vonalak, színek és arányok bájával frissíti föl a szemlélt. Van muzeum vagy képtár, sok finom koncert és komoly felolvasás, gyakori teázó- és zenélő-összejövetel, melyeknek hangja díszkrét és érdeklődési köre messze kiterjedő. Az emberek tudnak és szeretnek csevegni, mert az életet érdekesnek érzik és szeretik benyomásaikat kicserélni. Sokat olvasnak és meggyőződéseiket nemcsak a napilapokra, hanem a legújabb könyv- és szemleirodalomra alapítják. A közügyek iránt érdeklődnek, mert átérzik, hogy a helyesen irányított politikától függ életünknek fejlettebb és finomabb élvezete. Sokat sétálnak, sportolnak, a köztéren gyakran jó hangversenyek

vannak, melyek a legnagyobb remekműveket a nép előtt is ismertekké teszik. A nyilvános érintkezés mindenütt halk, figyelmes és a feltűnést kerülő.

Igy él az átlag-nyugateurópai ember és a mindennapos életnek ezek az úgyszólván a levegőben uszó értékei talán ékesebben beszélnek a német, francia, angol, olasz kultúra erejéről, mint azok a tudományos és művészeti hőstettek, melyek belőlük kerültek ki. Hisz valamely kultúra nagyságát nem egyes, izoláltterőlkifejtések szerint kell megmérni, hanem aszerint, hogy *mennyi ment át azokból az emberek vérebe*: milyen a mindennapi élet finomsága, a társalgás elevensége, a beszéd tárgyak érdeklődési köre, a rerum novarum cupiditás, az asszonyok mozdulatainak és ruhafogásának bája, a test és a lélek ezer apró kozmetikai eljárása.

A vérbeli kis-kultúra eme hiánya Magyarországon talán még jobban kétségbejéti a nyugateurópai magyart, mint a nagy kultúra ragyogásának, az uttörő szellemi alkotásoknak és az erkölcsi bátorságnak hiánya. Helyesebben: tisztán érezzük, hogy ez a nagy-kultúra csakis ama kis-kultúra humuszából hajthat ki, mint egykor a renaissance csodás művészete a kézművesség évszázados talajából.

És ez intenzív kis-kultúra hiánya teszi a magyar vidéki életet olyan sivárrá, olyan elviselhetetlenné. Poros, árnyéktalan, park nélküli utcákon, de kétlovas kocsin, a nyugati egyfogatu helyett, hajlasz be a legtöbb magyar vidéki városba. A szálló szobájában a poloskairtó-szer szaga üdvözlő és jó szelencse, ha az a rovarokat épp úgy visszajeszti, mint ahogy tégedet rémülettel tölt el. Rendesen a külföldinél sokkal magasabb árak mellett primitív ellátásban van részed. *Az emberek kizárólagos szórakozása az ivás, kártya és a cigány.* Nem költöheted el ebédedet vagy vacsorádat, nem pihenhetsz meg a kávéházban anélkül, hogy a fekete legények lármás zenéje ne kábítaná el idegedet, a pincéreknek pedig egész sora — a nyugati egypincérrendszer helyett — teszi próbára türelmedet. A nyilvános helyeken egy csomó ember hangos beszéddel igyekszik magára vonni a figyelmet. Vízvezeték, fürdőszoba nincs, de a színházban gyönyörködhetsz kiszolgált primadonnák trikómutatványaiiban. *Az emberek nélkülön csevegnek, hanem mindig pletykáznak.* Bizonyos szigorú morál mellett, mert oly kedves az agrárius aggszüzeknek, a legállatibb és leg-

mosdatlanabb prostitúció tettekben és szavakban egyaránt. A legtöbb ember csak a saját tizfilléres közvéleménycsinálóját olvassa el s valami középkori szektárius megvetésével tekint egy új vagy ismeretlen álláspontra. A közügyek iránt jóformán csak a klikk-főnökök érdeklődnek, de a nagyközönség tényleg ki van zárva belőlük. Az emberek keveset sétálnak, nem sportolnak, közhangversenyek helyett egy-egy kávéházban »vendégszerepel« néhány elzüllött pesti kórista. Finomabb társasélet hiányában a vezérszerepet néhány lármás ficsúr viszi.

... És ezek a társadalmi élvezetek rengeteg pénzt, szabadidőt és energiát emésztenek föl. A fővárosi ember egy negyedéven át járhatna operába abból a pénzből, melyet egy-egy vidéki notabilitás égbekiáltó unalmában, duhajkedvében avagy társadalmi tekintélye fokozására egy éjszaka alatt elpezsgőz vagy elcigányoz. Csak természetes, hogy *az ilyen környezetben nem alakulhat ki a tudomány, a művészet, a nemesebb politika igazi szeretete.* Csak természetes, hogy az emberek minden érdeklődését felemészti a táplálkozás, az ivás, a cigány, a legdurvább szoknyakergetés és a merőben személyi veszekedések jellegével bíró politika. Csak természetes, hogy a vidéki közéletben egy megfordított kiválasztás folyik, mely a finomabb és tartalmasabb lelkeket úgyszólván számkiveti az uri társaságból...

Nevetséges volna ezekért a bajokért egyes egyéneket okozni, vagy a magyar faj kulturátlansága vádjával előhozakodni. A nagy magyar vidéki városok lassan ugyan, de biztosan kezdenek belépni az európai kulturélet közösségébe abban a mértékben, melyben lerázzák magukról a vidéki latifundiumok befolyását és a vármegyei rabságot. Az ipar és kereskedelem emez empóriumaiiban megszületett a tudomány, a művészet és az ezeket szolgáló kulturpolitika szeretete. A lányok már Adyt szavalják és a Spencer, Comte, Lombroso neve csaknem olyan ismerős, mint Barabás Béláé vagy a Lengyel Zoltáné. *Egy új generáció él és gyarapszik, mely valóságos testi szomjúsággal áhítozik modern kultúra után.* A régi feudális-börkamásli réteg alatt ott van már az új iparvilág-frakkos világ. Csak egy »tavaszi záporos« kell, hogy minden kinyíljon és kivirágozzék. Minden életrevaló fiatal ember és minden finomabb asszonyi lélek csak ezt várja.

Farbaky Gyula temetése.

Farbaky Gyulát, a bányászati és erdészeti főiskola szerencsétlen véget ért tanárát, a múlt vasárnap délután 4 órakor temették, nagy és általános részvét mellett. Temetésén részt vett az egész város. Részvét Selmecebányán még sohasem nyilvánult impozánssal, mint e temetés alkalmával, tanúbizonyosságul annak a nagy veszteségnek, mely elsősorban a főiskolát, majd az egész selmecebányai társadalmat érte. A főiskolán, a városi hatóságon, a bányakincstáron, a bányaiskolán, a két főgimnáziumon, számos egyesületen kívül képviseltette magát a pénzügyminiszterium is, melynek képviselője, *Litschauer Lajos* bányatanácsos, a Bányászati és Kohászati Egyesület titkára, helyezett koszorút a megboldogult koporsójára.

A gyászszertartás délután 4 órakor kezdődött a főiskola aulájában, amelyet ekkorra már zsúfolásig megtöltött a gyászoló közönség. *Händel Vilmos* honti főesperes magas szárnyalású imája után, a főiskola tanári karának nevében, *Réz Géza* főiskolai tanár búcsúzott az elhunytól, a következő gyönyörű beszéddel:

»Szeretett tanártársunk! Jó barátom!

Hányszor jártam veled veszélyes helyeken és te, felismerve a veszély létezését és természetét, higgadt ésszel, nyugodt lépéssel mindenkor elkerültél azt.

S im, most balvégzetet elvezet egy pontra, hol láthatatlan és felismerhetetlen veszélyek alattomosan lesnek rád s te tehetetlenül, védtelenül esel azoknak áldozatául.

És elsodor a könnyörtelen sors férfikorod delén. Elsodor akkor, midőn külföldi tanulmányutaidon és közel hét évi tanári működésed alatt, páratlan szorgalommal és kitartással gyűjtött, rendkívül értékes irodalmi és gyakorlati adataid felhasználásával egy nagyarányú munkával kívántál a nyilvánosság elé lépni, ezzel szakod tudományát előbbre vinni, főiskolánk dicsőségére.

Elsodor, midőn intézetünk oly reményeket fűzött jövő munkálkodásodhoz. És elsodor téged egy véletlen baleset akkor, midőn aligögy családot alapítottál, annak körében boldogságot felleléd, alighogy szeretett családodnak kényelmes, meleg fészket biztosítottál, örömmel gondoltál a jövőre, szép, kedves gyermekeid nevelésére.

Óh! Mily könnyenmuló is az ember élete! A nap egyik órájában még bizog oktatod tanítványaidat s egy-két óra múlva már hű tanítványaid ásnak ki a hideg föld öléből.

De nem panaszkodom tovább; hiszen az nem ad nekünk vissza téged, kedves bajtárs.

Nem lehet másképpen, el kell búcsúznunk. Te már nem hallod, de tudjuk mi, hogy hiányodat mennyire fogjuk érezni, hogy emlékedet szívünkben örökké meg fogjuk őrizni, hogy reád mindenkor a legnagyobb szeretettel fogunk visszagondolni. Nyugodj békében. Isten veled

»szeretett tanártársunk, jó barátom!«

A beszéd végeztével a főiskola zenekara gyászdalokat játszott, melyeknek elhangzása után, az egész főiskolai ifjuság nevében, *Antalóczy János* erdőmérnök-hallgató, a főiskolai ifjusági kör alelnöke, a következő remek beszédben búcsúzott el a megboldogulttól:

»Hihetetlenül hangzik bár, de igaz! Egy jó lélek befejezte áldásos munkásságát, egy nemes szív megszűnt dobogni! Megdöbbenek bennünket a sors kifürkészhetetlen utjai s az emberi lét örök titka egész súlyával nehezedik lelkünkre, amikor ennek a tragikus eseménynek tanui vagyunk. Tudom, hogy mindnyájan kinos, rossz álmoknak tekintjük ezt az egész gyászos katasztrófát, csak azon csudálkozunk, hogy ennek az álmoknak nem akar vége szakadni, hogy hiába várjuk, nem jó a fölébredés, amely ez alól a lidérenyomás alól fölmentené lelkünket! Tudom, hogy mindnyájan soha meg nem történtnek óhajtanók tudni ezt a rettenetes esetet, de hiába, kiméletlenül ráz föl bennünket kinos letargiánk-ból a legridegebb valóság: ő valóban örökre elköltözött körünk-ből. S ez elköltözés okozta fájdalomból tetemes részt követel magának a főiskolai ifjuság is. Mert mérhetetlenül sokat veszített a család, amidőn a legjobb férjet, családapát, rokonthantolja el; veszített a társadalom, amidőn egyik kiváló tagjának eredményes munkálkodását, egy

kedves embernek lebilincselő jóságát kell nélkülöznie ezután; sokat veszített a tudomány, amidőn egy képzett és buzgó harcosa dőlt ki az éleők sorából. De tagadhatatlanul sokat veszített a főiskolai ifjuság is, hiszen jóakaró, tudós tanárt, oly férfit veszített el benne, aki mindig kedves szerepének tartotta, ha az ifjuság javát munkálhatta s akinek szives szeretettel betöltött élethivatása is az volt, hogy az ifjuság tudását öregbítse s az élet harcára előkészítse. Épen ezért, amikor én most utolsó istenhozzádot mondok boldogult, szeretett tanárunknak, teszem ezt az egész főiskolai ifjuság nevében, amely sohasem szűnt meg hálával viseltetni jóakarói iránt, amelynek szive mélyén mindig ott élt az irántuk érzett szeretet! S ennek a szeretetnek a nagyságát csak most érezzük igazán, amikor már nincs, akit szeressünk; nincs, akit hálás tisztelettel vegyünk körül. Csak most látjuk, mennyire kedves volt ő nekünk, amidőn már a halálán érzett fájdalom könnyekre fakaszt bennünket. E könnyek talán megenyhítik bánatunkat, lehet, hogy talán könnyebbé teszik fájdalmunk elviselését, de a történeteket már meg nem másíthatják. Ezért, nehezen bár, de nyugodjunk bele a változhatatlanba. Egy szomorú kötelesség teljesítése vár még reánk boldogult tanárunk iránt, az, hogy fájó szívvel kisérjük el utolsó útjára. Drága halottunkat és emlékét örök időkre megőrizzük.«

A búcsúzóbeszéd végeztével megindult a menet az ev. temető felé, kísérve a közönség beláthatatlan sokaságától. A sírnál *Händel Vilmos* főesperes és *Herczegh József dr.* bányajogász mondott könnyezésig megható beszédet s ezzel a szomorú aktus este 6 órakor véget ért.

LANGENTHAL FERENC

Lapunk nyomdájának 27 éven át volt művezetője múlt hó 29-én Pozsonyban, hol 47 évi munkája után megpihent, elhunyt. A boldogult selmecebányai működése alatt nyomdánkat arra a szerény, de nem legalacsonyabb nivóra emelte, melyen van s a magyar nyomdászatnak számos jóra való,

A selmeci „Bursch“-dalokból.

I.

Körének.

„Szerencse fel!“ vidáman harsog át
Szívünknek édes szózata;
Ne bontsák meg barátságunk sorát
A földi kérdések soha!
Fogjunk kezét mig lelkünk ünnepe,
S kiáltuk vigan: Fel, szerencse fel!

Kötelmeinket szakadatlanul
Tegyük meg szent hazánk iránt;
A kapcsol, mely ránk szelíden simul,
Mindenki védje egyaránt.
Egy kézzorítás legyen most a jel,
S igyunk hazánkért: Fel, szerencse fel!

Fiúk! igyuk ki most a hegy levét!
A barátságért fel tehát!
Éltesse minden hű szív kedvesét
És hajtsa ki a tell pohárt.
S amíg ez érzés minket átölel,
Kiáltuk vigan: Fel, szerencse fel!

Szerencse fel! a bányász-életért,
Amelyhez minket kedv csatol;
Üdv annak, aki lent keres babért,

S nem fél a bérc szikláitól!
Bár mindenütt halál-veszély sivit:
A bányász éli legszebb napjait.

S ha tán el is hagy egy-egy jó barát
És messze más mezőn arat:
El nem felejtí pajtási sorát,
Mert szíve azért itt marad.
Ha le is áldoz a mi szép napunk:
Egy szebb világban majd találkozunk!

II.

Bányászdal.

Hajnalpir önt el völgyet, dombot,
Virágokról harmat csepeget;
A hegyen verik a kolompot,
Gyűjtsátok meg a méceket!
A bányászajk imái rebegjen,
Színes láng égjen a szívekben;
Az akna mélye ércbe vág:
— Elő a csákányt, cimborák!

Isten veled, Nap! mi leszállunk
A kincset osztó föld alá;
Nem görnyed a mi büszke vállunk,
Jöhét a munka sulya rá.
Míg kalapácsunk csengve pattan,
Mosolygó ajkunk dalra csattan

S szedjük az ér aranyporát.
— Elő a csákányt, cimborák!

És néked is, bányászleányka,
Dolgos kezünk ma búcsút int!
Ha temetőnk nem lesz a bánya,
Egy édes csókkal várj megint!
Hozunk neked aranyvirágot,
Ezt érdemlik bányászleányok.
A szívünk az aranyvirág.
— Elő a csákányt, cimborák!

III.

Beszálláskor.

Miénk a gyönyör lenn a bánya ölében,
Rá villog a mécsből egy csalfa sugár;
Azért csak előre az éjbe kevélyen,
Testvéreim, szálljatok oda le már!
Az összekuszált sűrű vágaton által
Fölcsillog az ércetelerek vonala;
Borzalmak közt — a remény gondolatával,
Köszönti a bányászt szép ősi dala.

Ha forgatjuk ütenyben a kalapácsot,
Az tompa kongásával messzire bűg
S széthullnak a kőzetek s telér-csapások,
Míg rettentő morajjal robban a lyuk.
És beleszól ebbe zugása a víznek,

munkaszerető férfit nevelt, kik ma, különösen városunkban, iparukban és társadalmilag példát szolgáltatató működésükkel köz-tiszteletben állanak. Alábbiakban adjuk rövid életrajzát.

Pozsonyban, számos gyermekkel megáldott tanító fiaként született s 13 éves korában Pestre ment egy fametszőhöz (xylograph) tanulónak. Ezt a szemetrontó mesterséget azonban csakhamar a nyomdásztsággal cserélte fel s miután segéd lett több évig a külföldet járta, hol a németek szorgalmát s haladási törekvéseit szivta magába. Haza kerülvén megnősült s Besztercebányára került mint művezető. Innen 1882. júniusban, ugyanilyen minőségben, a Joerges-nyomda szolgálatába állott. Közben a mostani tulajdonos is visszakerült tanulmányi utjáról s vele együtt töltött 27 évet helyben, saját példájával mutatván meg mindenkinek, akit illetel, hogy szüntelen és becsületes munka erőt ad, tisztelget követel és sikerrel jár Selmecebányán vesztette el igen tehetséges rajz-tárnő-leányát. Ez a csapás már-már lankadó erejét tetemesen gyengítette. 1899 végén Pozsonyba ment pihenni. Ezt a pihenést öccse, György, tette lehetővé. Nem soká élvezte pihenését, mert 3 hónapig tartó betegsége, a gyomorrák elszóltította az élők sorából. Özvegye, fia, unokája és menyje, meg számos neveltje gyászolja.

HIREK.

— **Személyi hírek.** *Hamrák Ferenc* kir. kohómérnök, ki két év óta a vrdniki állami bányák géptelepeinek az építését vezette, a munkálatok befejezése után állomáshelyét a selmecebányai kohóban ismét elfoglalta. *Farbaky István* miniszteri tanácsos, a selmecebányai ág. hitv. ev. egyház és liceum felügyelője, *Händel Vilmos* honti ev. főesperes és *Király Ernő* lic. főgimn. igazgató az evangélikusok egyetemes gyűlésére Budapestre utaztak.

— **Czobor László**, városunk országgyűlési képviselője, boldogult *Farbaky Gyula* temetésére, a múlt hó 28-án Selmecebányára érkezett s 30-án utazott vissza Budapestre.

— **Czobor László a közlekedési-tanács tagja.** A m. kir. kereskedelmiügyi miniszter, *Emich Gusztáv* udvari tanácsos elhalálása folytán,

Czobor László országos képviselőnek, mint az országos magyar kertészeti egyesület alelnökének, a nevezett egyesület részéről, az 1907. évi 36. t. cikk 3 §-ának c.) pontja alapján, az országos közlekedési-tanács tagjává történt megválasztását tudomásul vette.

— **Esküvők.** *Veith József* nyug. főszoigabíró és földbirtokos múlt hó 30-án vezette oltárhoz *Vankovits Klárát*, Sztancsaj Miklós városi főjegyző és *Kuti István* rendőrfőkapitány sógornőjét. — *Weisz Benő* löcsei m. kir. adóhivatali főoszt. múlt hó 29-én tartotta esküvőjét a selmecebányai izr. templomban *Hirschl Irénnel*, *Hirschl Jakab* kereskedő leányával.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Spissák Ferenc* horgospatakai m. kir. kohómérnököt a selmecebányai bányászati és erdészeti főiskola építéstani tanszékéhez tanáresegédé nevezte ki.

— **A reformáció emlékűnepe.** Régi, kegyeletes módon ünnepelte meg a selmecebányai ág. hitv. ev. egyház és a liceum a reformáció emlékűnepe. Délelőtt 10 órakor a templomban istenitisztelet volt, melyen *Hamrák Béla* lic. főgimn. vallásnár mondott eszmékben gazdag, nagyszabású emlékbeszédet; utána pedig úrvacsora-osztás. Este 6 órakor a liceum kebelében fennálló Biblia-Egyesület rendezett ünnepélyt, a következő műsorral: 1. Ifjuságom teremtője. Énekelte az ifjuság. 2. Előszó. Irta és előadta *Szilvás András* VIII. o. t. 3. Vojtko Pál: Erős vár nekünk az Isten. Szavalta *Adamovits Sándor* VIII. o. t. 4. Ünnepi beszéd. Irta és előadta *Nagy Jenő* VIII. o. t. 5. Porkoláb Gyula: Luther. Szavalta *Soltész Pál* VIII. o. t. 6. Erős vár nekünk az Isten. Énekelte az ifjuság.

— **A főiskolai hallgatók őszi kisgyakorlata.** A főiskola negyedéves hallgatói november havában végzik rendes őszi kisgyakorlataikat. A vas-kohász mérnök hallgatók, *Barlai Béla dr.*, *Kövesi Antal* főiskolai tanárok és *Polygár Károly* tanáresegéd vezetésével, ma indulnak Korompára s a korompai vasműveken kívül megtekintik a diósgyőri vasgyárat is; az erdőmérnök hallgatókat f. hó 6-án *Krippel Mór* tanár viszi a besztercebányai erdőigazgatóság területének tanulmányozására. A bányamérnök hallgatók november 25-én indulnak gyakorlatra s *Réz Géza* főiskolai tanár utmutatásával megtekintik a körmöcbányai, a rudóbányai és a percesi bányatelepeket.

— **Megúrult óvónői állás.** Hodrusbányán az alsó-városi óvodánál alkalmazásban volt óvónői állásáról lemondott és így az állás rövidesen betöltetik. Az óvónőt a felügyelő-bizottság választja, ez azonban most nem teljes és így előbb ez lesz megválasztandó a városi közgyűlés által, ami e hó 14-én fog megtörténni. Ezután a közigazgatási bizottság kiküldöttje össze fogja hívni az újonnan megválasztott felügyelő-bizottságot és ez megválasztja az óvónőt, akit a közigazgatási bizottság fog megerősíteni. Értesüléstünk szerint sok a pályázó.

— **Bokrétaünnep.** Az ág. hitv. ev. lic. főgimnázium kisegítő új épületén s a kerületi Csemece-tanítóképző palotáján dolgozó munkások bokréta-ünnepé tegnap délután volt. Erre az ünnepélyre, illetőleg a munkások megjutalmazására, a liceum kormányzó-testülete 300 koronát adományozott.

— **Bányászattisztek az 1912. évi költségvetésben.** A fém-bányászattisztek fizetésének rendezéséről az 1912. évi költségvetésben a következőképen történik gondoskodás:

	1911.	1912.
1800 kor. fizetéssel	1	1
1700 » »	1	1
1500 » »	4	5
1400 » »	24	36
1300 » »	9	1
1200 » »	23	21
1100 » »	29	29
1000 » »	67	77
900 » »	5	3
800 » »	15	—
700 » »	42	38
	220	212

A szám kevesebb, de az összefizetések nagyobbak mivel több állást megszüntettek s ezek javadalmazását a többi között osztották fel.

— **A selmecebányai állami tisztviselők helyi bizottsága** ma délután 3 órakor a bányaiskola nagytermében közgyűlést tart. A közgyűlés tárgya a tisztviselői kar megválasztása és a drágasági pótlék dolgában csatlakozás a temesvári állami tisztviselők mozgalmahoz.

— **Az izraelita leányegyesület** folyó hó 12-én, vasárnap délután, a lic. főgimnázium tanácstermében nyilvános műkedvelői előadást rendez. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

— **Vihnye-fürdő eladása.** Kiss Ernő pásztoi lakos, továbbá Propper és Örléi budapesti bank-és váltó üzlete és végül Fischer József budapesti műépítész ajánlatot adtak be a városhoz, hogy Vihnye-fürdő eladását hajlandók közvetíteni. Ezeket az ajánlatokat a f. hó 14-iki városi közgyűlés fogja tárgyalni.

— **Vihnye-fürdő boltjainak bérlete** ez év végén lejár. Az ott levő bazárra, divatkereskedésre borbélyüzletre és papirkereskedésekre az árverést rövid idő alatt kiírják, ha a fürdő addig el nem adatnék.

— **Tűzoltóközgyűlés.** A selmecebányai önkéntes tűzoltóegyesület ma délután 3 órakor, a városi tanácstermében, rendkívüli közgyűlést tart, amelyre az alapító, a pártoló és a működő tagokat ezuton is meghívja az elnökség.

— **Sok a szegény!** Elszomorító tény, hogy a városi tanácshoz újabban mind több és több kérvény érkezik olyan helybeli lakosoktól, akik ezelőtt adófizető polgárai voltak a városnak, ma azonban már vagyonilag tönkrementek és különben is munkaképtelenek. Ilyen elszegényedett polgárok részére van alapítva a városi szegény- és menház, melynek egész berendezése igen szépen megfelel céljának, csak az a baj, hogy a szegényház fenntartására szolgáló tőke nem elég nagy és így igen sok arra szorult szegény polgár vagy polgárnő felvételét meg kell tagadni. Jelenleg a szegényházban 27 személy van, akik ott teljes jó ellátásban részesülnek, többet felvenni azonban

*Éles sikolyával fölvisit a gép;
Borzalmas erők remegésbe nem visznek,
Szívünkben bányászok érzete ég.*

*Keresni s találni a földi szerencsét,
Azért le a földre, bányász-gyerekek!
Üldözzük a vátogot csillogó kincset,
Éles szemünk csakis ott legyenek.
Le gyorsan, barátim, a munka-mezőre,
Kinyitva az akna nyílása immár;
Az ingadozó létrákon előre!
Hol örökké vajdó éjszaka vár.*

IV.

Bányász-merészség.

*Ki lépked alá ott a szikla-falon,
A rettenetes meredélyen?
Ki száll oda, hol örök éjszaka van,
S csak borzalom él birodalmaiban
S halálos erő van a légben,
Melytől a merész hajszála remeg?*

Kar:

A bányász! a vakmerő, ifju sereg!

*Ki hallá dörogni az első lövést,
Testvérét az égi villámnak?
Mely szikla-üregben ütötte a rést*

*S ébreszte nyomán száz visszaverést,
Ütödvé a táró falának,
Hogy tudjon a vészről, aki közeleg?*

Kar:

A bányász! a vakmerő, ifju sereg!

*Ki mászik merészen a légben amott,
A hatalmas akna-kötelen?
A szédítő mélyből ki búgja a szót,
S az ásitó nyíláson ki szalad ott?
Még vissza se' nézve kevélyen,
Mint sas, ha üvöltve a fészkére megy?*

Kar:

A bányász! a vakmerő, ifju sereg!

*Ott vannak ők mindenütt; cseng a daluk,
Hol röpködve szállnak a rémek;
A vaskalapács suhogó foka búg
És omlanak egyre a bástyakapuk,
Mít bányamanók emelének.
És ott szakadatlannul dall csicsereg!*

Kar:

A bányász! a vakmerő, ifju sereg!

Fordította: RÉVAI KÁROLY.

nem lehet, mert a költségekre nincsen fedezet! Értésülésünk szerint ezt az igazán nemes alapítványt 50 év óta csupán jánoshegyi *Wankovits Lajos* gyarapította 6000 koronával és a selmeci takarékpénztár részéről 10,000 koronával. Rajtuk kívül 50 év alatt senkise gondolt erre a nemes intézményre; pedig ha egy-egy jobbmodú polgár végrelehetében csak 100—1000 koronát hagyott volna a szegényháza ez alatt az 50 év alatt, milyen tekintélyesen növekedhetett volna az és mennyi elszegényedett polgár részesülhetett volna állandó és jó végellátásban benne! Célzatosan hozzuk ezt elő most és melegen ajánljuk ezt a rendkívül fontos és jó intézményt az érdeklődők különös figyelmébe.

— **Szent Antal-alapítvány.** Selmecebánya városának egyes hitbuzgó lakosai a város területén gyűjtést rendeztek, hogy alapítványt létesítsenek, melynek kamatai Szent Antal emlékére minden év június havában tartandó egyheti istentisztelet költségeire fordíttassanak. A gyűjtésnek igen szép eredménye volt, amennyiben 1207 korona gyűlt össze. Ezt az összeget pénztárába helyezték s a róla szóló betétkönyvet a helybeli róm. kath. plébániai hivatalnak adták át.

— **A selmecebánya-németi vasut.** A selmecebánya-németi vasut ügye, úgy látszik, közeleg a megvalósulás felé. Kosztolányi és Hersch vasutépítő vállalkozó cég megbízottai a napokban Selmecebányán jártak s megkezdték a tervezéseket és a nyomjelzési munkálatokat. A cég három mérnökkel dolgozik Németiben, míg a selmecebányai állomás elhelyezésére nézve Hoffmann mérnök végez tereptanulmányokat. Mint értesülünk, a felvételek és tervezések november végéig tartanak.

— **A Bányászati és Kohászati Egyesület** selmecebányavidéki osztálya október 28-án tartotta a rendes havi gyűlését. A gyűlés főképen az aranylopásra vonatkozó törvénytervezet tárgyalásával foglalkozott s tette meg, javaslat alakjában, az egyes pontokra nézve a megjegyzését. 100 koronát megszavazott a főiskolai Mensára s koszorúmegváltás címén 25 koronát adományozott Farbak Gyula emlékeztetére.

— **A F. M. K. E. alelnökét, dr. Gyürky Gézáit.** Nyitra-megye alispánjává választották meg. Ebből az alkalomból a F. M. K. E. központi választmánya mult hó 22-én ünnepelte népszerű alelnökét. Ugyanekkor a selmecebányai választmány sürgő nyileg üdvözölte.

— **Az evang. nőegylet** december 2-ára tervezi hangversenyét, melynek szereplőit Dr. Hittrich Ödönét, Beker Nándort s Dr. Kosáry Jánost sikerült megnyernie. A hangversenyt táncmulatság követi.

— **Uj kir. kath. főgimnázium.** A selmecebányai kir. kath. főgimnázium mostani épülete olyan rossz állapotban van, hogy már közegészségügyi szempontból is kifogás alá esik. Ennek folytán az év elején tárgyalások indulnak meg, melyeknek eredménye az lett, hogy a közoktatásügyi miniszterium az 1912. évi költségelirányzatába, az építési költségek első részleteként, 100 ezer koronát vett föl. Értésülésünk szerint egészen új palotát és tornacsarnokot építenek s erre a célra 650 ezer koronát irányoztak elő.

— **Főlhivós a ruha** — és lábbelikereskedő és iparos urakhoz. Egyesületünk ez évben is, a karácsonyi ünnepek előtt, mintegy 50 szegénysorsu iskolásiut fog ellátni ruhával és lábbelivel (cipővel, esetleg csizmával). Főlhivom azokat a kereskedő és iparos urakat, akik ezeknek a cikkeknek szállítását elvállalni óhajtanák, szíveskedjenek írásbeli ajánlataikat e hó 15-éig hozzám benyújtani. Selmecebánya, 1911. évi november hó 1-én. *Boleman Géza* főiskolai tanár, mint a »selmecebányai gyermekbarátegyelet« elnöke.

— **A „selmecebányai gyermekbarátegyelet“** negyvenévet megközelítő fennállása óta évről-évre nagyszámú, utóbbi években 45-50 szegénysorsu iskolásiut lát el téli ruhával és lábbelivel. A szegénység növekedésével azonban aszélyre szorulók száma is nagyobbodik, anyagi eszközeink ellenben csekélyek ahhoz, hogy ajellentkezőszülkölködőket kielégíthessük, ezért azzal a kéréssej fordulunk a nemesszív emberbarátokhoz, hogy bennünket ebben a humánus kötelességünk teljesítésében támogatni szíveskedjenek. Alapító tag az, aki egyszersmindenkorra 24 koronát egyszerre lefizet, -rendes tag lehet nemkülömbség nélkül bárki, ki 18. életévét elérte s évenként legalább 1 korona 20 fillért fizet. Segélyző tagok mindazok, kik bármily csekély összeggel adakoznak az egylet céljaira. Akinek módjában áll, hogy a szülkölködő embertársain segítsen, lépjen egyesületünkbe, mely azokat veszi pártfogás alá, kiktől a sors a legszükségesebbet is megtagadta. Selmecebánya, 1911. évi november 1-én. *Boleman Géza* főiskolai tanár, mint a »selmecebányai gyermekbarátegyelet« elnöke.

— **Állandó „mozi“ városunkban.** *Spiegel Dávid* és *Nemes Hugó* selmecebányai lakosok továbbá *Gökler Károly* besztercebányai lakos a városi színház bérletére ajánlatot adtak be a városi törvényhatósághoz és pedig azért, hogy ott állandó mozgófénykép-előadásokat tarthassanak. Előbbiek évi 1200 kor., utóbbi évi 1000 korona bért ajánlanak úgy, hogy évenként hatvan napon visszaengedik a színházat a városnak arra, hogy ott magyar színészek játszhassanak s ez alatt az idő alatt a mozi szünetelne. Ajánlattevők kötelezték magukat arra is, hogy kifogástalan képeket mutatnak be és hogy időszakonként tudományos előadásokat is fognak tartani. Az ajánlatokat illetőleg a folyó hó 14-ki törvényhatósági bizottsági közgyűlés fog dönteni.

— **Szállóépítés.** Megemlékeztünk multkor, hogy a helybeli takarékpénztár igazgatósága elvben elhatározta, hogy a tulajdonában levő u. n. Flemming-ház teljes lebontásával, ennek helyére egy háromemeletes szállót és magánlakásokul szolgáló bérházat épít. Az igazgatóság most a városhoz fordult és ettől az építéshez épületi fát és követ, továbbá köztér-átengedést és községi pótdadamentességet kér. A város tanácsa az előterjesztést pártolólág terjeszti a f. hó 14-iki törvényhatósági bizottsági közgyűlés elé, mely végleg dönt a kérelmek ügyében. Értésülésünk szerint a város kedvező válaszána beérkezte után a takarékpénztár rendkívüli közgyűlésen fogja az építkezést végleg elrendelni úgy, hogy reményünk lehet arra, hogy az új szálló jövő év őszén tető alatt lesz már.

— **A trafikok vasárnapi záróórája.** A m. kir. pénzügyminiszter elrendelte, hogy a jövőben vasárnap egész napon csak azok a dohánytőzsdék lehetnek nyitva, amelyekben kizárólag csak dohányt és szivarneműt árulnak. Ha a dohánytőzsdében más cikkeket is árusítanak, a trafikok epügy köteles a vasárnapi munkaszünetet megtartani, mint más kereskedők.

— **Gondos anyák figyelmébe.** A gyermekbetegségek ellen való legjobb védekezés az, ha gyermekeinket erőssé, edzetté és a ragályos betegségekkel szemben ellentálló képessé tesszük. Az angol gyermekhalandóság azért sokkal alacsonyabb, mint a mienk, mert a fent elmondottakra ott kiváló gond fordították s nincs család, hol a gyermekek a hideg évszak alatt ne fogyasztanák a csukamájolajat, — mert e szer az, mely óriási nagy táperejénél fogva kiváló eredményeket idéz elő. Igaz, hogy a gyermekek nem szívesen vették be e szert, de mióta a Zoltán-féle csukamájolaj forgalomba jött, azóta minden kifogás elesik s e kiváló szer elterjedése oly nagy, hogy kevés családnál hiányzik s minden gyermek szívesen veszi.

— **A magyar színészet.** Egy biharmegyei kisvárosból küldték be hozzánk a következő színlapot: Itt először! Nemzeti Színészet.

Színre kerül:

„Amit az erdő mesél.“

Írta: Gézy István.

*Kezdeté este 8 órákor.

Helyárak: Körszék 120 fill., zártszék 80 fill., állóhely 40 fill., gyermekhely 20 fill.

Kérem a n. é. közönség becses pártfogását, hogy b. körükből **tisztelegesen eltávolhassunk.**

Tisztelettel *A társulat.*

Spiegelberg tanár írja: A breslauer kir. nőgyógyászati klinikán szerzett tapasztalataim alapján szívesen bizonyítom, hogy a természetes **Ferencz József**-keserűvizet huzamosabb időt át is lehet használni, anélkül, hogy bajt okozna, vagy biztos hasajhtóhatását elvesztené. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Sztéküldési-Igazgatóság Budapesten.

— **A hálószobák réme,** a poloska kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinnel történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki sem kelnek. A Cimexin mindenütt használható szövetet, bútort, falat, vagy festést nem piszkít, nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható Margótsy gyógyszertárban Selmecebányán, valamint a készítőnél: Löcherer gyógyyszerésznél Bártfán.

Oly hölgy,

ki egészséges bőrápolásra tart valamit, hogy a szeplőket kikerülje és gyöngéd fehér arcszint nyerjen és fentartson az csakis:

Vesszőparipa-Liliumtejszappannal
(Védj. Stockemperd) mosakszik.

Bergmann & Co., Tetschen a. E.
Egy db. 80 fill. kapható minden gyógyszertárban és drogueriahán, valamint illatszár-üzletekben is.

— **Kellemes meglepetés.** Minden Jacobi-féle Antinicotin cigarettahüvely-fadoboz igen érdekes Röntgen képeket tartalmaz. Utánzatoktól óvakodjunk és csakis a »Jacobi« jelzéssel fogadjuk el a világhírű Antinicotin hüvelyeket.

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

6442 szám szv. 1911.

Az adózó közönség figyelmébe.

Mint hogy a IV-ik évnegyedre úgy az állami, mint a községi adók fizetése f. é. október 1-én már esedékes volt és tekintve, hogy az esedékes adók befizetése az adótörvények és utasítások értelmében f. é. november hó 15-éig kamat és költségmentesen befizethető, felhivatik az adózó közönség, hogy adótartozását jelzett ideig a városi pénztárnál annál és inkább fizesse be, mert november 15-ike után a hátralékos adók végrehajtás után személyválogatás nélkül fognak behajtani. Selmecebánya, 1911. évi október hó 3-án.

Városi adóhivatal.

7847. sz.
k. u. 1911.

NÉVJEGYZÉKE

Selmec- és Béalábánya sz. kir. városban az 1911. évi fősorozástól távolmaradt hadköteleseknek.

Folyószám	N É V	Születési év	Illetőségi hely	A szülők neve	Jegyzet
1.	Gregán István	1890	Selmechánya	Ferenc, Csernák Teréz	
2.	Csabák Márton			Márton, Palecsni Anna	
3.	Szvenko János			János, Minka Róza	
4.	Longauer Ferenc			Ferenc, Szljacsan Anna	
5.	Kolpaszky Ferenc		Istvánháza	Ádám, Nikl Katalin	
6.	Schulcz Ágoston Ferenc		Hodrusbánya	Mátyás, Maczanga Mária	
7.	Neuschl Antal		Felsőróna	Pál, Pobeszka Franciska	
8.	Palaczka Péter Pál		Hodrusbánya	Pál, Schramek Janka	
9.	Ferko Antal		Selmechánya	Terko Mária	
10.	Czibulya János			János, Kucsera Mária	
11.	Smidál Mihály			Smidál Anna	
12.	Obert József		Istvánháza	József, Kutlik Erzsébet	
13.	Ertl József	1889	Béalábánya	József, Pollák Zsuzsi	
14.	Bázlik Gusztáv		Selmechánya	János, Roch Erzsébet	Amerikában van
15.	Bujna Lajos		Hodrusbánya	Lajos, Feldszam Anna	
16.	Láng Lajos		Selmechánya	Mór, Pollák Mari	
17.	Iltsik Béla			János, Hradzsky Jozefa	
18.	Chodász József			János, Procner Erzsébet	
19.	Nározsnai Béla		Hodrusbánya	Nározsnai Cecília	szül: Budapest
20.	Müller Samu			Henrik, Fischer Erna	
21.	Czibulya Rezső		Selmechánya	József, Gregán Mária	Amerikában van
22.	Neczpál János			Márton, Tereny Anna	
23.	Kana Imre József			Kana Paulin	szül: Budapest
24.	Sedivy József			János, Polják Erzsébet	
25.	Kordik József			Kordik Katalin	
26.	Schauder József			Schauder Mária	szül: Budapest
27.	Balácsi Balázsfi Ferenc		Istvánháza	Balázsfi Vilma	
28.	Granitz István János		Budapest	Ferenc, Zubko Anna	
29.	Dianicska József	1888	Selmechánya	Dianicska Mária	
30.	Grünfeld Henrik			Simon, Singer Róza	
31.	Kana Albert			Kana Paulin	szül: Budapest
32.	Szentinek Gyula			Szentinek Anna	
33.	Magyar Miklós			Magyar Erzsébet	
34.	Huszák Rezső			István, Petrencz Kata	
35.	Frzon Gyula		Istvánháza	Ignátz, Pellicher Józsa	igazolt távol
36.	Pajerszky Antal		Béalábánya	József, Kaschiár Mária	
37.	Zahradnik János		Istvánháza	János, Szlezák Mária	
38.	Obernauer József		Selmechánya	Ferenc, Titz Katalin	
39.	Oszvald Elek		Felsőróna	Mátyás, Daubner Józsa	
40.	Kordik András Mihály		Istvánháza	Mihály, Tomann Katalin	
41.	Zselyunka Bertalan		Selmechánya	Mihály, Schwezc Mária	
42.	Stefanka Tivadar			Mihály, Mihalecsát Mária	
43.	Simko József			József, Zsamborszky Paula	

Nyomozás és az esetleges eredmény közlése céljából megküldöm. SZTANCSAY MIKLÓS, városi főjegyző, katonaiügyi előadó. Selmechánya, 1911. évi szeptember hó.

HIRDETÉSEK

30 kilogramm nyári, új, fosztott toll eladó.

Ezüst-utca 13. sz., a Muzsik-féle házban.
Doman Fülöp.

SALVATOR
GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ

Jókarban levő, szép
zongora
eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

HAROM VILÁGNYELVET
ANGOL MEGTANULHAT
ANÉLKÜL
FRANCIA NYELVTAN
1000 SZÓ
MÓDSZERÉVEL
EGY-EGY NYELV MEG-
TANULÁSÁRA SZOL-
GÁLÓ NYELVTAN
TELJES 10. FÜZETBEN
60 FILLER.
DISZES VASZONMAPPÁBAN
KORONA 7.

INGYEN

KÜLD RÉSZELETES ISMERTETŐ PROSPECTUST
JOERGES A. ÖZV. ÉS FIA
könyvkereskedése Selmechánya.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem felelős a szerk.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó hájiszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az ülő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 K.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fajdalom csillapító és erősítő Bedorzsolás, elismert, régi jó hírnévű hájiszer szaggatás és hűléstől származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára K 2.-
Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriákban.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész, os. és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9

Életbiztosító Részvénytársaság
AGILIS KÉPVISELŐT
keres e város környéke részére.
»Ajánlatok WOLF ARTUR
nyomdatulajdonos Besztercebánya
címre küldendők továbbítás végett.

Fog-Krém

KALODONT
Szájvíz

Sirolin "Roche"

biztos, hatású tartós köhögésnél,
a légutak hurutainál, hörghurut és asthmánál.
Influenza és tüdőgyulladások után a jóízű
Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúra megvéd az összes
ártalmas következményektől. SIROLIN, "Roche" oldólag és
fertőtlenítőleg hat; elősegíti az étvágyat és emésztést.
Sziveskejkék a gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni

NYERSOLAJ
SZIVÓGÁZ
DIESEL
BENZIN

MÓTOROK

és lokomobilok

Gyors szállítás, kedvező fizetési feltételek, messzemenő jótállás.

OREZAI MÓTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.
Németország legrégebbi, legnagyobb mótorgyára
VEZÉRKÉPVISELŐ:

Gellért Ignác és Társa

BUDAPEST, V., KOHÁRI-UTCA 4.
(ALKOTMÁNY-UTCA SAROK.)

Kézi-zálog árverés.

A „Selmeci Népbank Részvénytársaság” Igazgatósága közhírré teszi, hogy a lejárt és meg nem hosszabbított **3 hónapi kamattal tartozó**, kézi-zálog tárgyra, ugymint: arany és ezüst órákra, láncokra, gyűrűkre, evőeszközökre és egyéb ékszerekre, valamint értékpapírokra **1911. november 21-én délután 2 órakor** saját intézeti helyiségében nyilvános árverést tart. — A zálogtárgyak **1911 november hó 20-áig meghosszabbíthatók.** Selmeci Népbank Részvénytársaság Igazgatósága.

RED STAR LINE VÖRÖS CSILLAG-VONAL.

Rendes hajójáratok:

ANTWERPEN—NEV-YORK,
ANTWERPEN—BOSTON és
ANTWERPEN—PHILADELPHIA között.

— **TENGERI UT 7 NAP.** —

|| A hajók minden csütörtökön
és szombaton indulnak. ||

— Prospektusok ingyen és bérmentve. —

RED STAR LINE
Magyarországi helyettese
Budapest, VIII., Köztemető-ut 12. a.

LEGFŐBB IDEJE, hogy a CERES-PÁYÁZATON résztvegyen!

Közelebbi felvilágosítás minden kereskedőnél nyerhető!

RÉGI
KÖNYVEK,
KÉPEK és KÉZIRATOK
— vásároltatnak. —
Ajánlatok a
SELMECBÁNYAI HIRLAP
kiadóhivatalába intézendők.

„M-i-t” — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI
féle Antinicotin-cigarettahüvelyk fadobozban!

Vigyázzon! Csakis a «JACOBI» jelzéssel valódi!

Figyelmeztetés!

Société des Papiers Abadie.

Mint hogy utóbbi időben a mi általánosan ismert és kedvelt szivarkahüvelyeinknek, a

RIZ ABADIE (Riz Doré)-nak

különböző utánzatait forgalomba hozták, felhívjuk t. c. vevőinket, sziveskedjenek az Abadie névre szigorúan ügyelni, mert ezt mindenféle más hasonló nevekkal szokták pótolni. Óvjuk vevőinket attól, hogy minőségileg keveset érő utánzatokat vegyenek, mert ezen utánzatok ellen az összes törvényes eszközökkel fogunk harcolni. 746-I

Société des Papiers Abadie.

Köhögés

rekedség, katarus, elnyálkásodás, görcs és hörgőhurut ellen milliók használják a **KAISER** mell-karamellát a három fenyővel. **6050** közz. hitel. orvosi és magánosok bizonyítványai a biztos eredményt igazolják. Igen egészséges és jóízű bonbonok. Csomagban 20 és 40 fill. Dobozban 60 fill. Kapható: Márkus M. cukrászdájában, Mikovényi Á. és Margótsy J. örökösei győgytáráiban **Selmecbányán**. Walko J. K. és Szentistványai A. **Gölnichányán**.

ÚJ MOSÓ- ÉS VASALÓ-INTÉZET.

Értesítés!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy helyben, Szentháromság-tér 34. sz. a. a „SZARVAS”-vendéglő épületében,

mosó és vasaló-intézetet

nyitottam.

Elvállalok mosás- és vasalásra mindennemű fehérneműt s azt szavatosság mellett **a legrövidebb idő alatt**, a legkényesebb követelményeknek is megfelelően, elkészítem. Mindenigyekezetem oda fog irányulni, hogy gyors, pontos és tiszta munka szállítása által a mélyen tisztelt közönség teljes megelégedését kiérdemljem, miért is kérem szives pártfogásukat s vagyok kiváló tisztelettel

POSTRNÁK ISTVÁN.

DEBRECENI,
zsirnak való
SZALONNÁT
a legjobb minőségben
és legjutányosabb áron

Móricz Ferenc

hentesáru-nagykereskedő cég,
DEBRECEN,
bármilyen kis mennyiségben is szállít.
32 éves cég.
Arjegyzék ingyen.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsörangú